

ÁTTEKINTÉS

az aktuális magyar tőkeviteli folyamatokról

2011. június 30.

Összefoglalás

- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állománya megközelítette a 16,3 milliárd eurót, és egy főre vetítve az egyik legmagasabb a kelet-közép-európai térségben.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állományának döntő része a szolgáltató ágazatokban és a kőolaj-feldolgozás ágazatban található.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 45%-a Kelet-Közép-Európában található.
- 2010-ben 1 185 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 752 millió euróval kevesebb, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2011 első negyedében 380 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 540 millió euróval kevesebb, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2011-ben várakozásaink szerint a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön – egyedi, nagy értékű tranzakciók nélkül – meghaladhatja a tavalyit. Középtávon évi átlag 2 milliárd euró körüli tőke kivitelt várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Részletes áttekintés

Az 1990-es években a közvetlen tőkebefektetések beáramlása mellett a tőkeexport egyáltalán nem volt számottevő, az elmúlt években azonban már magyar vállalatok is több milliárd euró értékben hajtottak végre külföldön közvetlen tőkebefektetéseket. Jóllehet Magyarország belátható időtávon belül nettó tőkeimportőr marad, a tőke kivitel jelentősége várhatóan tovább növekszik.

A magyar vállalatok közvetlen tőkebefektetéseinek külföldi állománya 2011 első negyedének végén megközelítette a 16,3 milliárd eurót; ebből 13,8 milliárd eurót tett ki a részvény, egyéb részesedés és újra befektetett jövedelem formájú működőtőke-befektetések állománya, 2,5 milliárdot pedig az egyéb tőkéé. Az 1 630 eurós egy főre eső magyar állomány Szlovénia (2 686 euró) után a második legmagasabb a kelet-közép-európai térségben; az utóbbi években tapasztalható élénkülés ellenére Csehország (1 118 euró), Lengyelország (793 euró), Szlovákia (2010 végén 390 euró) és Románia (51 euró) lemaradása még mindig jelentős.

A magyar vállalkozások külföldi közvetlen tőkebefektetései (európai) állományának legnagyobb része (1,8 milliárd euró, 11,7%) Szlovákiában található. (Megjegyezzük, hogy az állomány származási ország és ágazatok szerint bontott adatai 2009 végére vonatkoznak.) Meghatározó célpont még Horvátország (1 700 millió euró, 10,9%), Svájc (1 650 millió euró, 10,6%), Bulgária (854 millió euró, 5,5%), Luxemburg (791 millió euró, 5,1%), Ciprus (692 millió euró, 4,4%), USA (598 millió euró, 3,8%), Románia (541 millió euró, 3,5%), Macedónia (387 millió euró, 2,5%) és Oroszország (329 millió euró, 2,1%). Összességében a magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 45%-a Kelet-Közép-Európában található.

A magyar vállalatok külföldi befektetései állományának több mint fele a szolgáltató ágazatokban található (2009 végi adatok szerint 8,1 milliárd euró, 52,1%); az egyéb gazdasági szolgáltatásban (3,4 milliárd euró, 21,6%), a bankszektorban (2,2 milliárd euró, 13,9%), az egyéb pénzügyi tevékenység (719 millió euró, 4,6%) és a kereskedelem, javítás (1,5 milliárd euró, 9,5%) ágazatban volt található a legtöbb magyar közvetlen tőke. A feldolgozóiparban a befektetések 33,1%-a volt található (5,2 milliárd euró, 2009 végén); ezen belül is a villamosgép-gyártás (2,3 milliárd euró, 14,6%), a kőolaj-feldolgozás (1,4 milliárd euró, 9,3%) és a vegy- és gyógyszeripar (937 millió euró, 6%) volt a meghatározó. A szlovákiai, illetve a kőolaj-feldolgozási állomány 2008 végéhez képest történt visszaesését a (Mol-tulajdonú) Slovnaft-részvények tőzsdei árfolyamának csökkenése okozta. Megemlítendő még a bányászat 12,1%-os részaránya (1 885 millió euró), amely vélhetően a Mol-hoz köthető. (Az állomány ágazati bontása a külföldön lévő

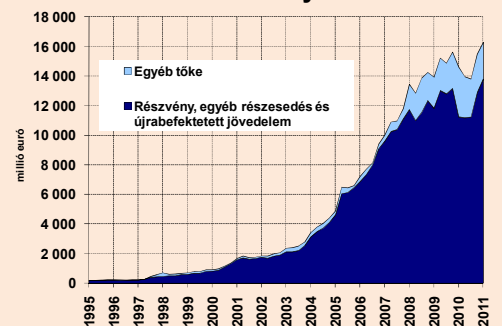
Főbb mutatók

	Jún. 30.	Időszak
Közvetlen tőkebefektetés állománya külföldön ^{1,2}	16 282	2011. I. né.
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	380	2011. I. né.
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	1 185	2010

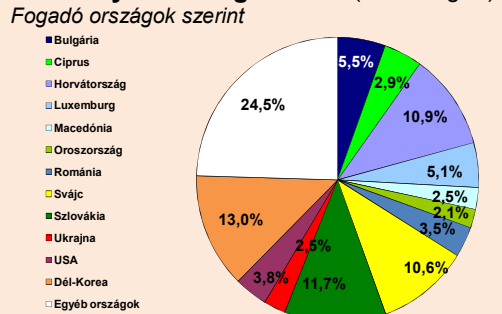
1 Időszak végén

2 Millió euró

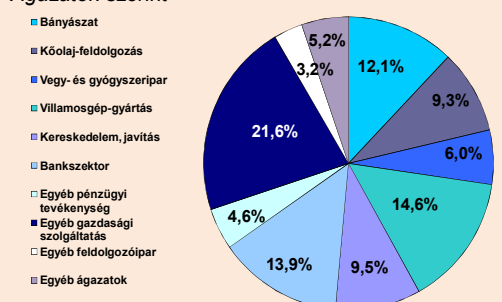
A külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya

A külföldön befektetett magyar tőke állományának megoszlása (2009 végén) Fogadó országok szerint

Ágazatok szerint

leányvállalat ágazati besorolása szerint történik a statisztikában, míg az áramlási adatoké a magyar anya ágazati besorolása szerint.) 2008 végéhez képest a feldolgozóipari állomány értéke és aránya csökkent, míg a szolgáltató ágazatokbeli állomány értéke némileg nőtt, az aránya pedig minimálisan csökkent, mivel a bányászati állomány értéke és aránya jelentősen nőtt.

Az 2000-2009-es adatok szerint az **éves magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön átlagos értéke 1 526 millió eurót tett ki. 2010-ben a nettó tőke kivitel 1 185 millió eurót ért el**, ami az előző évinél 752 millióval kevesebb, illetve 2004 óta a legalacsonyabb érték. A nem adósságeneráló tőke kivitelben belül a **részvényformájú tőkeexport egyenlege 725 millió euró** (az előző évinél 274 millióval alacsonyabb), míg az **újra befektetett jövedelemé 621 millió euró** (az előző évinél 292 millióval magasabb) volt. (Az újra befektetett jövedelem a (korrigált) adózott eredmény és a megszavazott osztalék különbsége.) Az adósságeneráló **egyéb tőkemozgások egyenlege -161 millió euró** volt, ami a 2009. évinél 769 millióval kedvezőtlenebb egyenleg, és az eddigi legrosszabb érték. Ez a negatív egyenleg alapvetően arra vezethető vissza, hogy a külföldi leányvállalatok 432 millió euróval több tulajdonosi hitelt fizettek vissza, mint amennyit a magyar anyák nyújtottak nekik.

2011 első negyedében a nettó tőke kivitel 380 millió eurót ért el, ami az előző év azonos időszakánál 540 millióval kevesebb. A nem adósságeneráló tőke kivitelben belül a **részvényformájú tőkeexport egyenlege 265 millió euró** (az előző év azonos időszakánál 97 millióval magasabb), míg az **újra befektetett jövedelemé 170 millió euró** (az előző év azonos időszakánál 16 millióval magasabb) volt. Az adósságeneráló **egyéb tőkemozgások egyenlege -55 millió euró** volt, ami a 2010. első negyedévinél 653 millióval kedvezőtlenebb egyenleg. Ez a negatív egyenleg alapvetően arra vezethető vissza, hogy a külföldi leányvállalatok 619 millió euróval több tulajdonosi hitelt fizettek vissza, mint amennyit a magyar anyák nyújtottak nekik.

Az újra befektetett jövedelmek 2004 óta játszanak jelentős szerepet a tőke kivitelben, ami természetes velejárója a külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya folyamatos emelkedésének; a **2010. évi (becsült) részvényjövedelmek aránya a nem adósságeneráló befektetések állományához viszonyítva 5,9% volt**, ami mind a 2009. évi aránytól (7,8%), mind az előző öt év álagától (8,1%) elmarad. 2000-2003 között az újra befektetett jövedelmek mindössze 4,2%-át adták a teljes tőke kivitelnek, 2004-2007 között már a 21,6%-át. 2008-ban ugyanakkor a magyar anyavállalatok által kapott osztalék értéke meghaladta a leánycégeik adózott eredményét, így az újra befektetett jövedelem egyenlege negatív lett. 2009-ben a teljes tőke kivitel 17%-a, 2010-ben pedig 52%-a volt az újra befektetett jövedelem. **A magyar befektetők a külföldön (az előző évben) megtermelt nyereség 30,8%-át utalták haza osztalékként (315 millió euró) 2010-ben**, míg 2005-2009 között átlag 78,7% volt ez az arány.

A **legnagyobb értékű részvény és egyéb részesedés formájú (nettó) magyar közvetlen tőkebefektetés 2010-ben a közép-amerikai országokba (815 millió euró) áramlott**. Megemlítendő még, hogy 169 millió euró áramlott Szingapúrba, 117 millió euró az USA-ba, 104 millió euró Romániába és 103 millió euró Izraelbe. Luxemburgból ugyanakkor nettó 750 millió eurót vontak ki a magyarországi bejegyzésű vállalkozások.

A **legnagyobb értékű részvény és egyéb részesedés formájú (nettó) magyar közvetlen tőkebefektetés 2011 első negyedében Romániába (99 millió euró) áramlott**. Megemlítendő még, hogy 59 millió euró áramlott Svájcba és 54 millió euró Ciprusra.

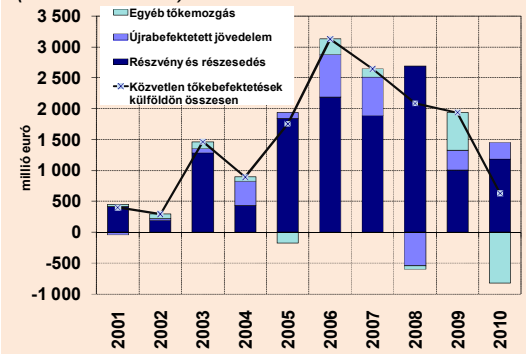
Az **ágazatokat tekintve a legtöbb magyar részvénytőke 2010-ben a vagyonkezelés ágazatba** áramlott (784 millió euró, túlnyomórészt vélhetően a közép-amerikai országokba). Említendő még a vegy- és gyógyszeripar (244 millió euró), a bankszektor (118 millió euró) és a villamosgép-gyártás (58 millió euró). A gép- és berendezésgyártó magyar vállalkozások ugyanakkor nettó 483 millió euró tőkét vontak ki külföldről. A **feldolgozóiparból** így összesen nettó 229 millió euró kivonására került sor, míg a **szolgáltató ágazatokba** összesen nettó 949 millió euró áramlott.

Az **ágazatokat tekintve a legtöbb magyar részvénytőke 2011 első negyedében a bankszektorba** áramlott (85 millió euró). Említendő még a vegy- és gyógyszeripar (77 millió euró) és a kőolaj-feldolgozás (75 millió euró). A **feldolgozóiparba** összesen nettó 162 millió euró, míg a **szolgáltató ágazatokba** összesen nettó 103 millió euró áramlott.

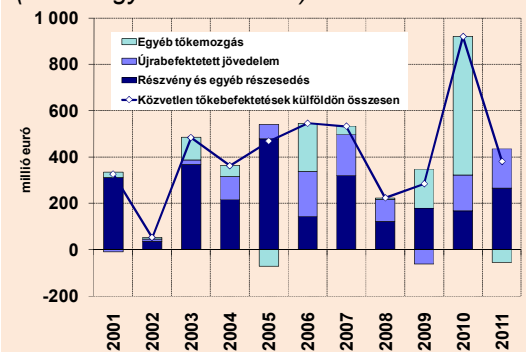
2010-ben a visegrádi országok és Románia tőke kivitele összességében 14%-kal nőtt az előző évhez képest. Lengyelország (4 221 millió euró, +27%) Csehország (1 284 millió euró, +87%) és Románia (146 millió euró, az előző évi nettó tőke kivonás után) esetében bővülés következett be, míg Magyarország (1 185 millió euró, -39%) és Szlovákia (247 millió euró, -20%) esetében visszaesés. **Hazánk részaránya (16,7%) a V4-ek és Románia teljes tőke kiviteléből a 2009. évinek alig több mint felét érte el.**

2011 első negyedében a visegrádi országok és Románia tőke kivitele összességében 10%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A lengyel

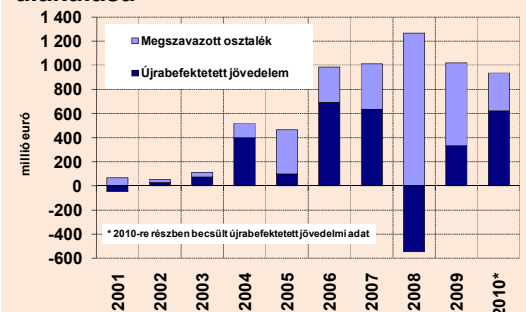
A magyar tőke kivitel alakulása (Éves adatok!)

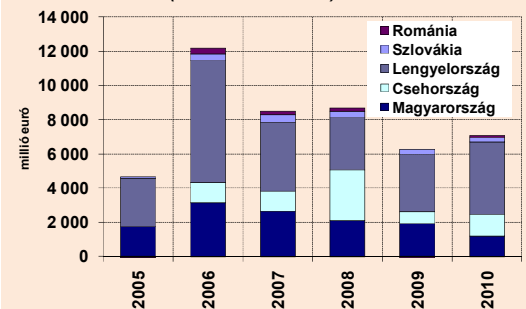
A magyar tőke kivitel alakulása (Első negyedévi adatok!)

A magyar részvény és egyéb részesedés formájú közvetlen tőkebefektetések jövedelmeinek alakulása

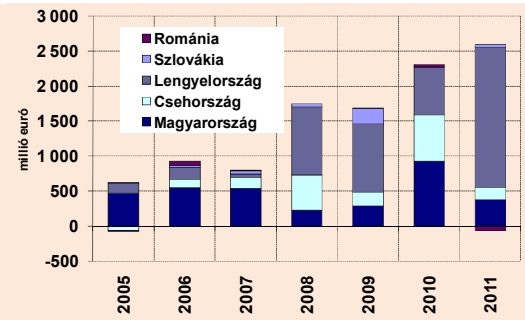
A visegrádi országok és Románia tőke kivitele (Éves adatok!)

A visegrádi országok és Románia tőke kivitele (Első negyedévi adatok!)

tőkekivitel közel háromszorosára bővült (1 995 millió euró), Szlovákiában a 2010. első negyedévi nettó tőkekivonással szemben 42 millió eurós tőkeexportot regisztráltak, míg Magyarország (380 millió euró, -59%) és Csehország (170 millió euró, -74%) esetében visszaesés következett be, a román befektetők pedig 71 millió eurót vontak ki külföldről. **Hazánk részaránya (15,1%) a V4-ek és Románia teljes tőkekiviteléből a 2010. első negyedévinek alig több mint harmadát érte el.**

2011-ben várakozásaink szerint a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön – egyedi, nagy értékű tranzakciók nélkül – meghaladhatja a tavalyit. Középtávon évi átlag 2 milliárd euró körüli tőkekivitelét várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Adatok forrása: MNB, nemzeti jegybankok

Henger Péter
Nemzetgazdasági Minisztérium
Gazdaságpolitikai Főosztály

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.

Tel.: (1) 374-2734

Fax: (1) 374-2812

E-mail: elemzesi@nfgm.gov.hu